

Till: m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

Diarienummer: M2021/02118

En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter

Dagligvaruleverantörers Förbund ([DLF](#)) är en branschorganisation för bolag som producerar och säljer dagligvaror till handel, restauranger och storhushåll i Sverige. DLF:s uppdrag är att skapa förutsättningar för en effektiv, innovativ och hållbar dagligvaruindustri. Merparten av DLF:s medlemmar är producenter enligt förordningen och finansierar uppskattningsvis drygt 60 procent av förpackningsinsamlingen i Sverige.

DLF är delägare i materialbolagen Svenska Metallkretsen AB, RK Returkartong AB, Svensk Glasåtervinning AB och Svensk Plaståtervinning AB. Materialbolagen äger tillsammans Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB (FTI) och Svenskt Producentansvar AB (SPA). DLF är också delägare i Svenska Retursystem AB som administrerar ett retursystem för verksamhetsförpackningar, bestående av returådor och lastpallar av plast.

DLF ansluter sig till det remissvar som lämnats in av Svenskt Producentansvar (SPA) men vill särskilt betona riskerna och utmaningarna med utredningens förslag till konkurrens mellan så kallade producentansvarsorganisationer (PRO), vilket är väl beskrivet i SPA:s remissvar. DLF förordar naturligtvis fri konkurrens, men anser att fri konkurrens också förutsätter en relativt oreglerad marknad med likvärdiga spelregler. En PROs funktion, att tillhandahålla en tjänst för rapportering av producenters volymer satta på marknaden samt insamling av förpackningsavgifter, utan möjlighet till vinstutdelning, lämpar sig sannolikt bäst i ensamställning. Väljer man trots utmaningarna att låta konkurrens råda mellan PRO förutsätter DLF att regeringen ger tillsynsmyndigheten tillräckliga resurser och sanktionsmöjligheter för att säkerställa likvärdiga och konkurrensneutrala spelregler mellan godkända PRO.

Utöver det som anförs i SPA:s remissvar vill DLF lämna förslag och förtydligande på hur förordningen bör utformas för att en effektiv och hållbar materialåtervinning av förpackningar i Sverige ska kunna uppnås.

Definitionen av återvinningsbart bör förtydligas och harmoniseras

Enligt PM:et ska en förpackning få tillhandahållas endast om den kan återanvändas eller återvinnas. Med återvinning avses i PM:et både materialåtervinning och energiåtervinning (bör benämnas energiutvinning), det vill säga även förpackningar som inte går att materialåtervinna klassas som återvinningsbara inom ramen för vissa kriterier. I och med de strikta kraven på återvinningsbarhet, är det viktigt med en tydlig definition av vad som avses med återvinningsbart, samt en väl fungerande kontroll av regelefterlevnad. Om utrymme ges för olika tolkningar kommer PRO att välja den tolkning som ger lägst kostnader, vilket sannolikt

inte alltid korresponderar med hög och hållbar materialåtervinning. Vidare kommer olika definitioner av vad som klassas som godkänd återvinning mellan EU-länder leda till tolkningssvårigheter och handelshinder vid gränsöverskridande handel inom unionen. Inom dagligvarubranschen är andelen importerade förpackade varor från andra EU-länder betydande.

DLF anser att definitionen av vad som klassas som godkänd återvinning, speciellt gällande plastförpackningar, måste förtydligas samt harmoniseras inom unionen för att inte skapa handelshinder.

Ansvarig producent bör definieras

Enligt PM:et ska samtliga producenter vara anslutna till en godkänt PRO. Med producent avses de aktörer som tillverkar/importerar en förpackning, fyller en förpackning, importerar en förpackad vara eller använder en förpackning i syfte att skydda, presentera eller hantera en vara. Vi ställer oss frågande till om det kommer att fungera i praktiken, det vill säga att upp till tre aktörer ska vara anslutna för samma förpackning och rapportera volymer samt erlägga förpackningsavgifter för densamma? Tillsynsmyndighetens uppdrag att säkerställa regelefterlevnad torde också försvåras avsevärt om tre producenter för en och samma förpackning ska kontrolleras.

DLF anser att det måste regleras vem av producenterna för en förpackad vara som ska ha skyldigheten att ansluta sig till ett PRO. DLF:s uppfattning är att ansvaret bör åläggas producenten som sätter den förpackade varan på marknaden, vilket nästan uteslutande är varumärkesägaren eller importören. Nuvarande branschpraxis med fyllarna som rapporterings- och betalningsansvariga brister i logiken om ett utökat producentansvar, eftersom fyllarna inte alltid har rådighet eller ägande av de förpackningar som sätts på marknaden utan utför endast en tjänst som legotillverkare/underleverantör åt varumärkesägaren.

Retursystem för verksamhetsförpackningar bör inräknas i återvinningsstatistiken

Inom dagligvarubranschen har DLF och Svensk Dagligvaruhandel implementerat ett branschgemensamt pantbaserat system för returlådor av plast som administreras av [Svenska Retursystem AB](#). Systemet ersätter årligen stora mängder engångsemballage inom bland annat kött/chark, frukt/grönt och mejeri. Årligen roteras returlådor motsvarande en besparing av 242 000 ton plast/wellpapp/kartong, vilket kan jämföras med den totala materialåtervinningen av plast och papper som uppgår till ca 555 000 ton. Roterande verksamhetsförpackningar tillgodoräknas, så vitt vi vet, inte i den officiella materialåtervinningsstatistiken på samma sätt som exempelvis pantsystemet för PET och metallburkar. Det innebär att branschsystem med återanvändbara verksamhetsförpackningar inte får något genomslag i återvinningsstatistiken, trots stora årliga besparingar av engångsemballage!

DLF anser att verksamhetsförpackningar som cirkulerar i ett retursystem ska inkluderas i materialåtervinningsstatistiken och på så sätt tillgodoräknas den mängd engångsemballage som årligen sparas genom det retursystem som branschen etablerat och utvecklat under de senaste 20 åren.

Jörgen Friman

VD, Dagligvaruleverantörers Förbund